

Hitlers ødelagte barn

Forført. «Hitlers barn» handler om hvordan en hel generasjon unge ble forført av nazistenes ideologi.

FOTO: ZDF ENTERPRISES

Etterpå. Bildet viser Hitlerjugend som ble tatt til fange i 1945. De var i alderen 13 til 17 år, og håndterte maskingevær, maskinpistoler og bazookaer.

FOTO: SCANPIX

Hitlerjugend er fremdeles et begrep som får det til å grøsse hos mange. Det tyske TV-selskapet ZDF tar for seg hvordan det var mulig å ale opp tysk ungdom til nazismens levesett og tro.

KARSTEN WIIK

Det er NRK1s «Dok22» som viser den tyske dokumentaren «Hitlers barn», og det første av de to programmene kalles «De forførte», om de guttene og jentene som skulle komme til å vie sine beste år til Hitlers verk.

Barn og ungdom av såkalt arisk rase kom med i de nazistiske organisasjonene for mindreårige. Fra og med 1936 var medlemskap obligatorisk for all tysk ungdom. Da var allerede 60 prosent av tyske gutter medlemmer, og arbeidet ble ledet av Baldur von Schirach, som ble dømt under Nürnbergprosessen i 1946. Han fikk 20 års fengsel og slapp ut av Spandau-fengslet i Berlin i 1966, hvor forøvrig Rudolf Hess sonet sin straff for krigsdeltagelsen. von Schirach ledet den nasjonalsosialistiske studentorganisasjonen i årene 1928-32, og var riksungdomsleder i 1933-40 samt Gauleiter i Wien under krigen.

Aftenposten intervjuet i 1993 en tolk under Nürnbergprosessen i 1946, dr. Mark Wagner, og han beskrev von Schirach slik:

– Han var en fanatiker, som tviholdt på ideologien til siste slutt.

Flere organisasjoner var i sving for å få barn og ungdom inn i Hitlers ideologi, foruten Hitlerjugend for barn og ungdom, tok Jungvolk seg av de aller minste barna, mens Bund Deutscher Mädel var et tilbud for den kvinnelige delen av Hitlerjugend.

I Norge hadde Nasjonal Samling 55 000 medlemmer, og det er anslått at 100 000 mennesker er barn av dem, ifølge forsker Baard H. Borge, som nylig ga ut boken «De kalte oss naziyngel». Den handler om hvor negativt barn av krigstidens norske nazister ble behandlet i etterkrigstidens norske samfunn.

Også i Norge var det et omfattende nettverk for nazifisering av barn og ungdom:

– I Norge fikk imidlertid ikke nazistene det tak på skoleverket som i Tyskland, men noe av det klareste mål overfor ungdom var rekruttering til Østfronten. Skolen sto imidlertid utrolig sterkt overfor nazismen, og noe av det skyldtes nok den norske uavhengighetsforståelsen, som sto i kontrast til de tyske lydighetsidealene, mener forsker og sosiolog Ola Stafseng, som har studert den ungdomskultur og forskning krigsårene satte en stopper for.

dokumentar

▼NRK1 KL. 22.00